

PŘÍPADOVÁ STUDIE – BEZHOTOVOSTNÍ TERMÍNOVÉ OBCHODY S CIZÍ MĚNOU

PŘÍKLAD 1: BEZHOTOVOSTNÍ TERMÍNOVÝ OBCHOD S CIZÍ MĚNOU (DÁLE JEN „FORWARD“)

Klient XY a.s. kupuje zboží z Itálie v měně EUR a ví, že musí nejpozději v dubnu 2024 uhradit částku 1 milion EUR svému dodavateli na základě splatnosti faktury. Vzhledem k potřebě přesné kalkulace nákladů a pozitivního úročení CZK se rozhodne zaplatit až v půlce dubna 2024 a využije Bezhotovostní termínový obchod s cizí měnou (forward).

Datum uzavření forwardu	1. 11. 2023
Den vypořádání forwardu	15. 4. 2024
Částka forwardu	1 000 000 EUR
Směnný (forwardový) kurz – prodej EUR	25,30 EUR/CZK

Situace A: Klient vypořádá celou částku v Den vypořádání

Klient po doložení faktury 15. 4. 2024 uhradí 25 300 000 CZK a obdrží 1 milion EUR. Závazky z forwardu jsou tedy v plném rozsahu vypořádány.

Situace B: Klient NEvypořádá celou částku do Dne vypořádání

Klient vypořádá 15. 4. 2024 pouze 900 tisíc EUR, na zbylých 100 tisíc EUR není schopen zaslat CZK nebo k nim nemá příslušný doklad, na jehož základě lze identifikovat zboží. Vzhledem k tomu, že již uplynul Den vypořádání forwardu, je nutno ze strany SABF uplatnit na zbývající částku úhradu nákladů souvisejících s nevypořádáním obchodu v celém objemu ze strany Klienta, jakož i případnou náhradu škody, která SABF v důsledku porušení povinnosti klienta vznikne. Zároveň může SABF po Klientovi požadovat smluvní pokutu ve výši 1 % z objemu nevypořádaných transakcí.

Aktuální směnný kurz ke Dni vypořádání může být buď vyšší nebo nižší než kurz v době uzavření forwardu:

- Pokud je kurz ke Dni vypořádání forwardu nižší a klient prodává cizí měnu, nebo je kurz vyšší a klient cizí měnu nakupuje, pak klient v případě nedodržení sjednaného forwardu zaplatí pouze smluvní pokutu ve výši 1 % z objemu nevypořádaných transakcí (pokud ji SABF bude požadovat), tj. v tomto případě při kurzu 25,50 EUR/CZK zaplatí $1\% \cdot 100\,000\text{ EUR} = 1\,000\text{ EUR}$, tj. **25 500 CZK**.
- Pokud je kurz ke Dni vypořádání forwardu vyšší a klient prodává cizí měnu, nebo je kurz nižší a klient cizí měnu nakupuje, pak zaplatí smluvní pokutu ve výši 1 % z objemu nevypořádaných transakcí (pokud ji SABF bude požadovat) a náklady SABF na uzavření protiobchodu, tj. v tomto případě při kurzu 25,10 EUR/CZK zaplatí klient $(25,30 - 25,10) \cdot 100\,000 = 20\,000\text{ CZK} + 1\% \cdot 100\,000\text{ EUR} = 1\,000\text{ EUR (25\,100 CZK)}$, tj. celkem **45 100 CZK**.

PŘÍKLAD 2: BEZHOTOVOSTNÍ TERMÍNOVÝ OBCHOD S CIZÍ MĚNOU SAB FORWARD+ (DÁLE JEN „SAB FORWARD“)

Klient XY a.s. vyváží zboží do Německa a inkasuje za ně v EUR. Klient chce mít jistotu, že vzhledem k nízké obchodní marži neklesne směnný kurz pod 25,30 EUR/CZK. Na základě své obchodní zvyklosti ví, že prodá každý měsíc zboží za 120–150 tisíc EUR. Protože však není schopen určit přesně, ve který den dojde k zaslání prostředků ze strany německého odběratele a ani, zda partner bude hradit měsíčně či s jinou frekvencí, domluví si se SABF SAB Forward+ s Datem pro nejzazší vypořádání SAB Forwardu+ za půl roku.

Datum uzavření SAB Forwardu+	1. 11. 2023
Datum pro nejzazší vypořádání SAB Forwardu+	29. 4. 2024
Forwardový rámec	600 000 EUR
Směnný (forwardový) kurz – nákup EUR	25,30 EUR/CZK

Situace A: Klient vypořádá celou částku před Datem pro nejzazší vypořádání obchodu

Klient každý měsíc obdržel 120 tisíc EUR, které společně s příslušnou fakturou (která potvrzuje identifikaci příslušného zboží) zaslal ve prospěch SABF a obdržel jako protiplnění částku v CZK (5x3,12 mil. CZK)¹. FWD závazky jsou tedy vypořádány před tím, než nastane Datum pro nejzazší vypořádání SAB Forwardu+. K 31. 3. 2024 je tak SAB Forward+ zcela vypořádán bez jakýchkoliv dalších závazků².

Situace B: Klient vypořádá celou částku do Data pro nejzazší vypořádání SAB Forwardu+

Klient dostává v nahodilých dnech mezi 1. 11. 2023 a 29. 4. 2024 platby (a příslušné faktury) od svého německého odběratele, na základě kterých čerpá¹. Poslední dílčí obchod bude vypořádán 29. 4. 2024, součet všech obchodů je 600 tisíc EUR, závazky ze sjednaného SAB Forwardu+ jsou tedy v plném rozsahu vypořádány.

Situace C: Klient NEvypořádá celou částku do Data pro nejzazší vypořádání SAB Forwardu+

Klient vypořádá k 29. 4. 2024 pouze 500 tisíc EUR, zbylých 100 tisíc EUR není schopen zaslat nebo k nim nemá příslušný doklad, na jehož základě lze identifikovat zboží. Vzhledem k tomu, že již uplynulo Datum pro nejzazší vypořádání SAB Forwardu+, je nutno ze strany SABF uplatnit na zbývajících částku úhradu nákladů souvisejících s nevypořádáním obchodu v celém objemu ze strany Klienta, jakož i případnou náhradu škody, která SABF v důsledku porušení povinnosti klienta vznikne. Zároveň může SABF po Klientovi požadovat smluvní pokutu ve výši 1 % z objemu nevypořádaných transakcí.

Aktuální směnný kurz k Datu pro nejzazší vypořádání SAB Forwardu+ může být buď vyšší nebo nižší než kurz v době uzavření SAB Forwardu+:

- Pokud je kurz k Datu pro nejzazší vypořádání SAB Forwardu+ nižší a klient prodává cizí měnu, nebo je kurz vyšší a klient cizí měnu nakupuje, pak klient v případě nedodržení sjednaného obchodu zaplatí pouze smluvní pokutu ve výši 1 % z objemu nevypořádaných transakcí (pokud ji SABF bude požadovat), tj. v tomto případě při kurzu 25,10 EUR/CZK zaplatí $1\% \cdot 100\,000\text{ EUR} = 1\,000\text{ EUR}$, tj. **25 100 CZK**.
- Pokud je kurz k Datu pro nejzazší vypořádání SAB Forwardu+ vyšší a klient prodává cizí měnu nebo je kurz nižší a klient cizí měnu nakupuje, pak zaplatí smluvní pokutu ve výši 1 % z objemu nevypořádaných transakcí (pokud ji SABF bude požadovat) a náklady SABF na uzavření protiobchodu, tj. v tomto případě při kurzu 25,50 EUR/CZK zaplatí klient $(25,50 - 25,30) \cdot 100\,000 = 20\,000\text{ CZK} + 1\% \cdot 100\,000\text{ EUR} = 1\,000\text{ EUR}$ (25 500 CZK), tj. celkem **45 500 CZK**.

¹ Každému jednotlivému čerpání (směně peněžních prostředků) musí předcházet výzva klienta nejméně 3 pracovní dny předem, ve které klient informuje SABF (telefonicky nebo e-mailem), že si přeje směnít část z celkového objemu směňovaných prostředků. Nejpozději ke sjednanému dni pro vypořádání daného dílčího obchodu, je klient rovněž povinen prokazatelně doložit SABF příslušný doklad, na základě jehož lze identifikovat zboží, jakožto potvrzení o účelu obchodu.

² Nebylo-li ujednáno jinak, např. v souvislosti s poskytnutým Zajištěním.

PŘÍKLAD 3: BEZHOTOVOSTNÍ TERMÍNOVÝ OBCHOD S CIZÍ MĚNOU SAB TARF (DÁLE JEN „SAB TARF“)

Klient XY a.s. vyváží zboží do Německa a inkasuje za ně EUR. Klient chce mít jistotu, že vzhledem k nízké obchodní marži mu alespoň u části objemu neklesne směnný kurz pod aktuální spotový kurz 24,70 EUR/CZK. Na základě své obchodní zvyklosti ví, že prodá každý měsíc zboží za 250-300 tisíc EUR. Rozhodne se část objemu ve výši 120.000 EUR měsíčně zajistit pevným forwardovým kurzem 24,94 CZK/EUR a část objemu ve výši 100.000 EUR měsíčně sjednat SAB TARF kurzem 25,25 CZK/EUR.

Klient nepotřebuje zajistit celý objem plánované transakce za pevně stanovený kurz; podstatnější je pro něj na část objemu lepší kurz oproti standardnímu forwardovému kurzu v čase sjednání obchodu a zároveň je pro něj akceptovatelné riziko spojené s neurčitostí výsledného celkového objemu zajištění a délky výsledného trvání zajištění SAB TARF. Zbytek objemu může směňovat aktuálním spotovým kurzem.

Cílový zisk	2 CZK (200 haléřů)
Spotový kurz v den uzavření	24.70 CZK/EUR
Forwardový kurz	24.94 CZK/EUR
Sjednaný (SAB TARF) kurz	25.25 CZK/EUR

Datum expirace	Datum vypořádání	Objem vypořádání [EUR]	Sjednaný (SAB TARF) kurz[CZK/EUR]
16. 12. 2023	20. 12. 2023	100.000	25.25
16. 01. 2023	18. 01. 2024	100.000	25.25
16. 02. 2024	20. 02. 2024	100.000	25.25
18. 03.2 024	20. 03. 2024	100.000	25.25
16. 04. 2024	18. 04. 2024	100.000	25.25
16. 05. 2024	20. 05. 2024	100.000	25.25
17. 06.2 024	19. 06. 2024	100.000	25.25
16. 07. 2024	18. 07. 2024	100.000	25.25
16. 08. 2024	18. 08. 2024	100.000	25.25
16. 09. 2024	20. 09. 2024	100.000	25.25
16. 10. 2024	18. 10. 2024	100.000	25.25
18. 11. 2024	20. 11. 2024	100.000	25.25

Možné scénáře:

- Pokud spotový kurz (Bloomberg fixing) v den expirace < sjednaný kurz, klient prodá sjednaný objem vypořádání sjednaným kurzem, a zároveň akumuluje rozdíl spotového kurzu a sjednaného (SAB TARF) kurzu až do úrovně Cílového zisku.
- Pokud spotový kurz (Bloomberg fixing) v den expirace ≥ sjednaný kurz, klient prodá sjednaný objem vypořádání sjednaným kurzem a nedochází k žádné akumulaci rozdílu kurzů.

SCÉNÁŘ A:

Pokud by v modelovém příkladě kurz zůstal po celou dobu na spotové úrovni 24,70 CZK/EUR, klient by prodával v prosinci za 25.250 CZK/EUR (55 haléřů zisk), v lednu za 25.250 CZK/EUR (55 haléřů zisk), v únoru za 25.250 CZK/EUR (55 haléřů zisk), v březnu 2024 za 25.05 CZK/EUR (35 haléřů zisk). Akumulovaný zisk by tedy v březnu 2024 dosáhl částky Cílového zisku 2 CZK (200 haléřů) a SAB TARF by byl vypořádán (ukončen), tj. následující měsíce by klient již neměl zajištěny.

SCÉNÁŘ B:

Pokud by v modelovém příkladě spotový kurz rostl o 20 haléřů každý měsíc, klient by prodával v prosinci za 25.250 CZK/EUR (35 haléřů zisk), v lednu za 25.250 CZK/EUR (15 haléřů zisk), v únoru a všechny další měsíce až do 20. 11. 2024 včetně za 25.250 CZK/EUR (0 CZK zisk). Akumulovaný zisk by tudíž nedosáhl částky Cílového zisku 2 CZK (200 haléřů) a SAB TARF by byl aktivní po celou dobu 12 měsíců.